

Tauonpito työpaikalla yhteisesti saavutettuna sosiaalisena käytänteenä

Mari Holmström

Tiivistelmä

Väitöskirja tarkastelee tauonpitoa töissä sekä fyysisissä työpaikan taukutiloissa että osallistujien luomilla virtuaalisilla alustoilla. Väitöskirja koostuu yhteenvedosta ja kolmesta alkuperäisestä osajulkaisusta, jotka käsittelevät tauonpitoa erilaisista näkökulmista: tutkimukset tuovat esiin erilaisia tapoja, joilla osallistujat orientoituvat meneillään olevaan vuorovaikutustilanteeseen, osoittavat sosiaalista uteliaisuutta ja rakentavat tauonpitoa vuorovaikutuksessa erilaisten yhteisten käytänteiden kautta. Väitöskirjassa käytetään pääasiallisesti keskusteluanalyttistä menetelmää, mutta huomiota kiinnitetään myös siihen, miten osallistujat kokevat tauonpidon ja mitä he pitävät tärkeänä. Aineistona hyödynnetään videoituja taukoja sekä lähi- että etätauoilta, haastatteluja ja havainnoiteja. Aineisto on suomen- ja englanninkielistä.

Väitöskirja osoittaa, että tauonpito työstä on monimuotoinen sosiaalinen ilmiö, jota osallistujat rakentavat ja ylläpitävät erilaisin vuorovaikutuksellisin keinoin. Ensimmäinen osajulkaisu osoittaa, miten osallistujat käyttävät erilaisia vuorovaikutuksen resursseja keskeyttämällä juomisen ja palaamalla siihen meneillään olevan toimintajakson mukaan sekä tekemällä tällaisen toiminnan suunnanmuutoksen näkyväksi liikuttamalla kahvi- tai teekuppia ennen vuoron alkua. Toinen osajulkaisu keskittyy vuorovaikutukseen virtuaalitaloilla COVID-19-pandemian aikana ja tarkastelee, miten osallistujat rakentavat ja ylläpitävät yhteisöllisyyttä ja läheisyyttä niin kutsutun sosiaalisen uteliaisuuden keinoin. Kolmannessa osajulkaisussa tutkitaan osallistujien näkemyksiä tauoista videoaineistojen lisäksi ja tarkastellaan tauonpitoa epävirallisten käytäntöyhteisöjen näkökulmasta. Väitöskirjan yhteenvedo-osio tiivistää osajulkaisut, tarkastelee tauonpitoa yleisellä tasolla ja esittelee tutkimuksen tulokset.

Väitöskirja osoittaa, että osallistujat orientoituvat yhteisyyteen tärkeänä osana tauonpitoa sekä myös siihen, että yhdessä tauoilla vietetty aika mahdollistaa erilaisista asioista puhumisen ja työkavereihin tutustumisen vapaamuotoisella tasolla. Väitöskirja edistää ymmärrystä osallistujien sosiaalisesta vuorovaikutuksesta ja erilaisista sosiaalisista käytänteistä taioilla.